

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка

Факультет психології та історії
Кафедра філософії та соціальних наук

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
завідувач кафедри

д.ф.н., проф. Харченко Ю. В.

«28» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Геоглобалістика

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

(шифр, назва галузі)

Спеціальність: 014.07 Середня освіта (Географія)

(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма Середня освіта (Географія) та краєзнавчо-туристична робота

(назва)

Форма навчання денна

(денна, заочна,)

2025– 2026 навчальний рік

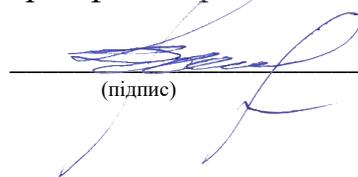
Робоча програма навчальної дисципліни “Геоглобалістика” розроблена на основі освітньо-професійної програми “Середня освіта (Географія) та краєзнавчо-туристична робота” навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня “бакалавр” за спеціальністю 014.07. Середня освіта (Географія)

Розробники: Маслова Наталія Миколаївна, доцент, доцент кафедри філософії та соціальних наук, кандидат географічних наук, доцент

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри філософії та соціальних наук

Протокол від «28» серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри філософії та соціальних наук

(підпис)

Харченко Ю. В.

(прізвище та ініціали)

Робоча програма навчальної дисципліни “Геоглобалістика” для студентів спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія) за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти. – ЦДУ імені В. Винниченка, 2025. – 17 с.

© Маслова Н. М., 2025 рік
© ЦДУ імені В. Винниченка,
2025 рік

• **ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА**

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: 3	Галузь знань <u>01 Освіта/Педагогіка</u> (шифр і назва)	Вибіркова	
Індивідуальне навчально-дослідне завдання _____ (назва)	Спеціальність: <u>014.07 Середня освіта (Географія)</u> (шифр і назва)	Рік підготовки	
		3-й	-
Загальна кількість годин: 90		Семестр	
		6-й	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних: 2 год. самостійної роботи студента: 3 год.	Освітня програма: <u>Середня освіта (Географія) та краєзнавчо-туристична робота</u> (шифр і назва)	20 год.	-
		Практичні, семінарські	
	14 год.	-	
	Лабораторні		
	- год.	-	
	Самостійна робота		
	56 год.		
	Консультації:		
	-	-	
	Вид контролю:		
залік	-		

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: ознайомити студентів з теоретико-методологічними засадами геоглобалістики, сутністю глобалізації як провідної тенденції розвитку сучасного світу, основними напрямками глобалізації, її позитивними та негативними наслідками.

Завдання:

- ознайомити студентів з теоретико-методологічними засадами геоглобалістики;
- сформувати знання про сутність глобалізації як провідної тенденції розвитку сучасного світу, її основними напрямками;
- сприяти розумінню позитивних та негативних наслідків глобалізації;
- розширити уявлення студентів про культурно-цивілізаційні аспекти глобалізації;
- узагальнити знання про глобальні проблеми людства;

- сформувані знання про глобальну економіку, архітектуру сучасного глобального світу та основні тенденції в ньому, а також про місце України в системі координат глобалізованого світу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі *компетентності*:

Інтегральна: здатність розв'язувати професійні проблеми та спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти та організації краєзнавчо-туристичної роботи, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук та географічної науки, застосовувати інноваційні технології в роботі, критично та творчо мислити.

загальні	фахові
<p>ЗК1 – базові знання з дисциплін соціально-гуманітарної підготовки в обсязі, необхідному для засвоєння фахових дисциплін та професійної діяльності вчителя.</p> <p>ЗК3 – здатність до проведення дослідницької та/або інноваційної діяльності.</p> <p>ЗК9 – здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК11 – навички міжособистісної взаємодії, уміння працювати автономно та в команді, спілкуватись з представниками інших професійних груп різного рівня (соціальна компетентність); здатність реалізовувати свої права та обов'язки як члена суспільства; здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина, усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина (громадянська компетентність).</p>	<p>ФК10 – здатність до системного географічного мислення, критичного сприйняття інформації, розуміння та пояснення основних фізико-географічних та суспільно-географічних процесів, що відбуваються у географічному просторі на різних просторових та часових рівнях його організації, уміння встановлювати географічні закономірності та причиннонаслідкові зв'язки між компонентами природи та суспільства.</p> <p>ФК13 – здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва, населення, культури та 10 релігій, просторових процесів та форм організації життя людей у світі, його регіонах та країнах, в Україні та її регіонах.</p>

1.3. Очікувані програмні результати навчання:

Знання і розуміння

Студент:

ПРН2 – описує основні механізми функціонування природних комплексів, суть територіальної організації суспільства, окремих їх компонентів, класифікує зв'язки і залежності між компонентами, знає причини, перебіг і наслідки процесів, що відбуваються в них;

ПРН6 – знає та розуміє закономірності територіальної організації суспільного виробництва, населення, культури та релігій, просторових процесів та форм організації життя людей у світі, його регіонах та країнах, в Україні та її регіонах.

Уміння

Студент:

ПРН10 – географічно мислить, критично сприймає інформацію; пояснює основні фізико-географічні та суспільно-географічні процеси, що відбуваються у географічному просторі на різних просторових та часових рівнях його організації; встановлює географічні закономірності та причинно-наслідкові зв'язки між компонентами природи та суспільства;

ПРН11 – встановлює закономірності територіальної організації суспільного виробництва та населення, просторових процесів та форм організації життя людей у світі, його регіонах та країнах, в Україні та її регіонах.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Теоретичні засади геоглобалістики

Тема 1. Глобалістика як новий науковий напрям. Предмет, об'єкт, мета та завдання дослідження в геоглобалістики. Основні поняття теорії глобалізації – гегемонізм, експансія, інтеграція, інтернаціоналізація, інновації, космополітизм, локалізація, новий світовий порядок, транснаціональні корпорації та ін. Міждисциплінарний статус геоглобалістики. Актуальність вивчення глобалістики. Функції глобалістики. Передумови формування глобалістики. Історія розвитку глобалістики. Історичний нарис проблем минулого. Глобальний еволюціонізм. Проблеми які людство вирішило та які не були вирішені. Умови формування глобалістики. Основні напрямки та школи глобалістики. Основні концепції глобалістики. Римський клуб: історія створення, мета, завдання, досягнення. Становлення та розвиток глобалістики в Україні.

Тема 2. Глобалізація як провідна тенденція розвитку сучасного світу. Глобалізація як суспільне явище та феномен. Причини та фактори глобалізації. Напрямки та форми глобалізації. Аспекти глобалізації: політичний, економічний, культурний, екологічний. Основні підходи до дослідження глобалізаційних процесів, їх сутність та характеристика. Тенденції глобалізації. Позитивні та негативні риси глобалізації. Протиріччя глобалізації на сучасному етапі розвитку суспільства та їх вирішення. Глобалізм та антиглобалізм. Антиглобалізм. Антиамериканізм. Антиглобалістські організації. Альтернативізм. Ідеологія альтерглобалізму. Структура альтерглобалізму. Досвід міжнародного альтерглобалістського руху. Україна в процесі глобальних трансформаційних змін і перетворень.

Історія становлення глобалізаційних процесів. Ступінь новизни глобалізації. Трактовки виникнення процесу глобалізації в контексті еволюційного підходу. Протоглобалізація та її особливості. Історичні напрямки глобалізації – орієнтація та вестернізація. Зародження глобальної спільноти. «Осьовий час» К. Ясперса. Формування глобальної спільноти. Хвилі новітнього етапу розвитку глобалізації. Великі переділи світу. Інформатизація та розвиток глобального інформаційного простору. Концепції глобального інформаційного суспільства. Формування глобального інформаційного простору. Проблеми та ризики інформаційної епохи.

Тема 3. Глобальні проблеми людства. Основні глобальні проблеми сучасності. Демографічна проблема. Продовольча проблема. Ресурсні проблеми. Енергетична криза людства та шляхи її вирішення. Використання альтернативних джерел енергії. Глобальні екологічні проблеми. Суспільство і природа. Причини екологічної кризи. Екологічна криза. Екологічна безпека. Географія екологічно нестійких регіонів світу. Проблема збереження озонового шару. Проблема глобального потепління. Проблема прісної води. Проблема опустелювання. Проблеми раціонального освоєння Світового океану й космічного простору. Проблема воєн і тероризму як рушійної сили екологічних катастроф. НТП, нанотехнології, біо- та генна інженерія – виклик стабільності екорівноваги. Головні екологічні проблеми України. Шляхи розв'язання глобальних екологічних проблем. Сучасні концепції вирішення глобальних проблем: технологічного оптимізму, екологічного песимізму, екологічної та ін. Міжнародні організації та їх роль у вирішенні глобальних проблем. Роль держав та України у вирішенні глобальних викликів і загроз.

Розділ 2. Географічний та освітній виміри глобалізаційних процесів

Тема 4. Культурно-цивілізаційні аспекти глобалізації. Культура. Цивілізація. Систематика цивілізацій. Культурно-цивілізаційні грані глобалізації. Зміст і сутність поняття «універсалізм». Універсальність і гомогенізація глобалізаційного процесу. Розмаїття культур і глобальна контркультура. Стратегії культурно-цивілізаційного розвитку в умовах глобалізації. Глобалізація культури і культура глобалізації. Мультикультуралізм. Полілог культур. Основні рушійні сили культурної глобалізації. Світова культура. Культурні артефакти. Принципи культурної політики в епоху глобалізації. Культурний релятивізм. Ціннісний плюралізм. Ксенофобія. Упередження та стереотипи. Крос-культурні комунікації. Теорія «зіткнення цивілізацій» С. Гантінгтона. Цивілізаційні конфлікти.

Тема 5. Політико-географічні аспекти глобалізації. Архітектура глобального світу XXI ст. Виникнення глобальної політики. Глобалізація мілітарної системи. Уявлення про уніполярний світ. «Новий світовий порядок». Теорії сучасного світовлаштування. Геополітичні макрорегіони світу.

Геополітичні регіони. Геополітичні субрегіони. Полюси і центри сили у світі. Держави світу. Поняття, джерела та рушійні сили політичної глобалізації. Політична система суспільства в епоху глобальних трансформаційних змін. Новий зміст державного суверенітету в умовах глобалізації. Зміна функцій державних кордонів. Геополітика і Світовий океан. Міжнародні території. Міжнародні протоки та канали. Міжнародні організації.

Тема 6. Економіко-географічні аспекти глобалізації. Глобальна економіка. Сутність економічної глобалізації. Чинники розвитку глобалізації економіки. Елементи економічної глобалізації. Риси економічної глобалізації. Формування та розвиток світового економічного простору. Світове господарство сучасності. Економічна експансія. Поняття, сутність та характеристика парадигми розвитку світової економіки. Глобальна економіка. Реальна та віртуальна економіка. Роль ТНК в глобальній економіці. Світова конкуренція і глобалізація організації бізнесу. Мережа глобального виробництва: галузеві порівняння. Глобальні ланцюги доданої вартості. Сучасні зразки національного залучення до світової виробничої мережі. Глобалізація бізнесу: національні впливи. ТНК і функціонування національної економіки.

Тема 7. Глобалізація і міграції. Історичні форми глобальної міграції. Виникнення масової міграції. Азійські типи міграції. Регіональні міграції та ранні етапи індустріалізації. Сучасні форми міграцій. Стратифікація міграційних потоків. Участь націй-держав у міграційних процесів. Проблема біженців в сучасному світі. Основні потоки біженців. Шляхи вирішення проблеми біженців.

Тема 8. Науковий та освітній виміри глобалізації. Сутність глобалізації освіти: поняття та прояви. Зміна умов в сфері освіти та навчання. Інтенсифікація інноваційних процесів в освіті. Вища освіта на тлі глобалізації. Болонський процес та європейський освітній і науковий простір. Світові проблеми та тенденції у галузі освіти. Глобальний вимір науково-технічного прогресу. Інтелектуальна міграція.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів/змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	Усього	у тому числі						Усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд.	Консультації	СРС		л	п	лаб.	інд.	Консультації	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Блок/модуль 1														
Розділ 1. Теоретичні засади геоглобалістики														
Тема 1. Глобалістика як новий науковий напрям.	9	2	1	-	-	-	6							
Тема 2. Глобалізація як провідна тенденція розвитку сучасного світу.	15	4	1	-	-	-	10							
Тема 3. Глобальні проблеми людства	16	4	2	-	-	-	10							
Разом за розділом 1	40	10	4	-	-	-	26							
Розділ 2. Географічний та освітній виміри глобалізаційних процесів														
Тема 4. Культурно-цивілізаційні аспекти глобалізації.	10	2	2	-	-	-	6							

Тема 5. Політико-географічні аспекти глобалізації. Архітектура глобального світу XXI ст.10	10	2	2	-	-	-	6							
Тема 6. Економіко-географічні аспекти глобалізації. Глобальна економіка.	10	2	2	-	-	-	6							
Тема 7. Глобалізація і міграції	10	2	2				6							
Тема 8. Науковий та освітній виміри глобалізації.	10	2	2				6							
Разом за розділом 2	50	10	10	-	-	-	30							
Разом за семестр	90	20	14	-	-	-	56							
Усього годин	90	20	14	-	-	-	56							
Блок/модуль 2														
ІНДЗ			-	-	-	-								
Усього годин	90	20	14	-	-	-	56							

4. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Теми лекційних занять

4.1.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Глобалістика як новий науковий напрям.	2
2	Глобалізація як провідна тенденція розвитку сучасного світу.	4
3	Глобальні проблеми людства	4
4	Культурно-цивілізаційні аспекти глобалізації.	2
5	Політико-географічні аспекти глобалізації. Архітектура глобального світу XXI ст.	2
6	Економіко-географічні аспекти глобалізації. Глобальна економіка.	2
7	Глобалізація і міграції	2
8	Науковий та освітній виміри глобалізації.	2
	Разом	20

4.1.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		

4.2. Теми семінарських (практичних) занять

4.2.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Глобалістика як новий науковий напрям. Глобалізація як провідна тенденція розвитку сучасного світу.	2
2	Основні глобальні проблеми сучасності	2
3	Культурно-цивілізаційні аспекти глобалізації.	2

4	Політико-географічні аспекти глобалізації. Архітектура глобального світу XXI ст.	2
5	Економіко-географічні аспекти глобалізації. Глобальна економіка.	2
6	Глобалізація і міграції	2
7	Науковий та освітній виміри глобалізації.	2
Разом		14

4.2.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		

4.3. Темы лабораторних занять не передбачено

4.4. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Розділ 1. Теоретичні засади геоглобалістики			
	Римський клуб: історія створення, мета, завдання, досягнення.	3	
	Становлення та розвиток глобалістики в Україні.	3	
	Протиріччя глобалізації на сучасному етапі розвитку суспільства та їх вирішення. Україна в процесі глобальних трансформаційних змін і перетворень.	5	
	Інформатизація та розвиток глобального інформаційного простору. Концепції глобального інформаційного суспільства. Формування глобального інформаційного простору. Проблеми та ризики інформаційної епохи.	5	
	Міжнародні організації та їх роль у вирішенні глобальних проблем.	5	
	Роль держав та України у вирішенні глобальних викликів і загроз.	5	
Розділ 2. Географічний та освітній виміри глобалізаційних процесів			
	Принципи культурної політики в епоху глобалізації. Культурний релятивізм. Ціннісний плюралізм. Ксенофобія. Упередження та стереотипи. Крос-культурні комунікації.	3	
	Теорія “зіткнення цивілізацій” С. Гантінгтона. Цивілізаційні конфлікти.	3	
	Геополітика і Світовий океан.	3	
	Міжнародні території. Міжнародні протоки та канали.	3	
	Глобалізація бізнесу: національні впливи.	3	
	ТНК і функціонування національної економіки.	3	
	Проблема біженців в сучасному світі. Основні потоки біженців. Шляхи вирішення проблеми біженців.	6	
	Ідеологія альтерглобалізму. Структура альтерглобалізму. Досвід міжнародного альтерглобалістського руху.	6	
Разом		56	

4.5. Індивідуальне навчально-дослідне завдання не передбачено

4.6. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни передбачено комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяє розвитку творчих засад особистості майбутнього фахівця, з урахуванням індивідуальних особливостей учасників освітнього процесу.

Методи навчання:

За джерелом знань:

1. *словесні:* розповідь, пояснення, лекція, інструктаж, бесіда, дискусія, диспут;
2. *наочні:* демонстрація, ілюстрація;
3. *практичні:* практичні роботи, вправи, аналіз концепцій, робота з різними джерелами інформації, складання конспектів (тез), підготовка рефератів, доповідей, повідомлень, мультимедійних презентацій, аналіз проблемних ситуацій, метод проектів тощо.

За характером навчально-пізнавальної діяльності студентів: пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; метод проблемного викладу; частково-пошуковий; пошуковий; дослідницький.

Дистанційні методи навчання: телекомунікаційні методи (інтерактивні лекції, практичні заняття, on-line консультації в режимі зустрічей у Google Meet; робота у Viber-групах, Zoom-конференції), самостійна робота студентів з використанням освітньої платформи Google Classroom.

З метою формування професійних компетентностей широко впроваджуються інноваційні методи навчання. Це – комп'ютерна підтримка освітнього процесу, впровадження інтерактивних методів навчання (робота в малих групах, мозковий штурм, ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань, кейс-метод, проектний метод тощо).

4.7. Засоби діагностики результатів навчання здобувачів освіти.

Порядок та критерії виставлення балів

Контрольні заходи здійснюються з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, системності, всебічності.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- залік;
- реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи, участь у обговореннях;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Комплексна система оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни включає:

- *поточний контроль (ПК)* – оцінювання засвоєння студентом навчального матеріалу з окремих складових (модулів) навчальної програми дисципліни під час аудиторних занять, консультацій та результатів самостійної роботи й оцінюється сумою набраних балів;

- *підсумковий (семестровий) контроль (ПСК).*

Форми поточного контролю:

- *поточна оцінка* – кількість балів, яку отримує студент у результаті контролю за виконанням усіх видів робіт (теоретичних, практичних занять, завдань до самостійної роботи, захисту практичних робіт, конспектів уроків тощо);

- *підсумкова поточна оцінка* – сумарна кількість балів, яку отримує студент за результатами здійснення поточного контролю.

Використовуються такі методи контролю (усний, письмовий), які мають сприяти підвищенню мотивації студентів до навчально-пізнавальної діяльності.

Поточний контроль. *Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певної частини учбового матеріалу, рівня сформованості навичок, умінь самостійно опрацювати навчальний матеріал, здатності осмислити зміст теми.*

Об'єктами поточного контролю знань студента є систематичність та активність роботи на заняттях; виконання завдань для самостійної роботи.

Оцінюванню підлягають:

- рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на практичних заняттях;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає, рецензія на виступ;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття;
- активність при обговоренні питань практичного заняття;
- виконані практичні роботи, конспекти уроків та позакласних заходів;
- реферати, презентації, доповіді;
- систематичність роботи на практичних заняттях, активність під час обговорення питань тощо.

Методи поточного контролю: фронтальне та індивідуальне усне опитування, письмове опитування, перевірка практичних робіт, перевірка конспектів (тез), перевірка виконання самостійної роботи, захист рефератів, повідомлень, мультимедійних презентацій, проектів; опитування, тестування, контрольні роботи, перевірка виконаних завдань у Google Classroom тощо.

У разі невиконання завдань поточного контролю студент має право скласти їх індивідуально до останнього практичного заняття за дозволом завідувача кафедри. Порядок такого контролю регламентований викладачем.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів з методики навчання географії

Оцінювання якості знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.

Поточне оцінювання

Поточне оцінювання здійснюється на практичних заняттях, консультаціях (при відпрацюванні пропущених занять чи при бажанні підвищити попередньо отриману оцінку) та під час контролю за самостійною роботою студентів.

Види робіт студентів, які підлягають поточному контролю:

- виступ з основного питання;
- усна доповідь;
- виконання практичної роботи;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає, рецензія на виступ;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття.
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, реферати тощо);
- самостійне опрацювання тем;
- підготовка конспектів-уроків;
- систематичність роботи на практичних заняттях, активність під час обговорення питань тощо.

Максимальний бал з кожно тему практичного заняття – **14 балів**, в тому числі:

- за усну чи письмову відповідь, реферат, презентацію з теми – 5 балів;
- за виконання та захист практичної роботи – 5 балів;
- за самостійну роботу з теми — 4 бали.

Крім того, студент має змогу отримати 0,5 бали за доповнення, а також 5 балів — за реферат чи презентацію з теми.

Критерії оцінювання студентських теоретичних усних відповідей на практичних заняттях

Враховується:

- .рівень осмислення навчального матеріалу;
- .рівень сформованості аналітичних вмінь і концептуальних підходів;
- .повнота розкриття питання, логіка викладу, культура мовлення;
- .використання додаткової літератури;
- .порівняння, зв'язок з практикою, наявність висновків.

5 б. ставиться за досконале знання та розуміння понятійно-термінологічного апарату курсу та теоретичного матеріалу тієї чи іншої теми. Вільне оперування різноманітними класифікаціями, підходами тощо. Відповідь на поставлені запитання повна, насичена глибокими та розгорнутими судженнями, прикладами, висновками. Виклад матеріалу має логічний, доказовий і послідовний

характер. Студент володіє вміннями аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати. Аналізує різні підходи до трактування тієї чи іншої проблеми. Вільно висловлює свою позицію з проблемних питань курсу та аргументує її. Демонструє творчий підхід до виконання завдань. Володіє вміннями застосовувати теоретичні знання на практиці не тільки в знайомих, але й в нових ситуаціях. Володіє високою культурою мовлення. У відповіді мовні та стилістичні помилки.

4 б. ставиться у випадку, коли відповідь майже повна, має усвідомлений та достатньо розгорнутий характер. Висвітлюється зміст окремих класифікацій, підходів тощо. Виклад матеріалу структурований, логічний, але дещо порушена послідовність викладу. Студент володіє вміннями аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати. Але у відповіді недостатня доказова база, мало прикладів, нечітко прослідковується зв'язок теорії з практикою. При відповіді на проблемні питання студент висловлює свою позицію, але недостатньо її аргументує. Вільно оперує знаннями, застосовує їх в знайомій та новій ситуації. Матеріал викладено правильною мовою, але присутні окремі стилістичні помилки.

3 б. ставиться коли відповідь неповна, фрагментарна. Студент не має системних знань з курсу. Понятійно-термінологічний апарат курсу в цілому сформований, але студент оперує, як правило, одним підходом до тієї чи іншої проблематики, висвітлює окрему класифікацію тощо. Виклад матеріалу не структурований, часто порушується послідовність та логіка викладу. У відповіді відсутні посилання на фундаментальні дослідження з певної проблеми, геополітичні ідеї провідних вчених. Відповідь позбавлена творчого підходу і має формальний характер. Студент використовує знання в знайомій ситуації, але не може застосувати їх в новій ситуації. У відповіді наявні фактичні та стилістичні помилки.

2 б. ставиться коли відповідь фрагментарна. Студент не має системних знань з курсу. Понятійно-термінологічний апарат курсу майже не сформований. Виклад матеріалу не структурований, порушена послідовність та логіка викладу. У відповіді відсутні посилання на фундаментальні дослідження з певної проблеми, геополітичні ідеї провідних вчених. Відповідь має формальний характер. Студент не може застосувати знання на практиці. У відповіді наявні фактичні та стилістичні помилки.

1 б. ставиться коли відповідь дуже поверхова. Студент не має системних знань з курсу. Понятійно-термінологічний апарат курсу не сформований. Виклад матеріалу не структурований, порушена послідовність та логіка викладу.

Критерії оцінювання практичної роботи

5 б. ставиться у випадку, коли студент повністю і якісно виконав всі завдання практичної роботи з теми. Демонструє досконале знання та розуміння теоретичного матеріалу з теми практичного заняття. При виконанні практичних завдань студент продемонстрував високий рівень оволодіння вміннями аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати. Якісно та охайно виконаний графічний та картографічний матеріал. До кожного завдання наявні висновки та узагальнення. Студент застосував творчий підхід до виконання завдань. У практичній роботі відсутні орфографічні, граматичні, стилістичні чи мовленнєві помилки.

4 б. ставиться, коли студент виконав всі завдання для практичної роботи, при цьому 2/3 завдань виконано якісно. Відповідь на питання викладача при захисті роботи майже повна, має усвідомлений та достатньо розгорнутий характер. При виконанні практичних завдань студент продемонстрував уміння аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати. Картографічний та графічний матеріал виконаний якісно, але не достатньо охайно. Наявні висновки до кожного завдання, але у деяких висновках недостатня доказова база. У практичній роботі присутні окремі стилістичні помилки.

3 б. ставиться, коли студент виконав 2/3 завдань або виконав всі завдання практичної роботи, але 1/2 з них виконана не досить якісно. Відповідь на теоретичні питання під час захисту практичної роботи неповна, фрагментарна. Студент продемонстрував недостатній рівень оволодіння вміннями аналізувати, порівнювати, узагальнювати тощо. Картографічний та графічний матеріал виконаний неякісно. У роботі наявні фактичні та/або стилістичні помилки.

2 б. ставиться, коли студент якісно виконав 1/2 завдань практичної роботи. Демонструє вкрай поверхові знання з тем теоретичного блоку під час захисту роботи. Студент недостатньо оволодів вміннями аналізу, порівняння тощо. Картографічний та графічний матеріал відсутній або виконаний з помилками та неохайно. Відсутні висновки до окремих завдань або більшість висновків помилкові. У роботі наявні грубі фактичні, теоретичні та стилістичні помилки.

1 б. ставиться, коли студент виконав менше 1/3 завдань практичної роботи зі значними помилками та неточностями. Демонструє вкрай поверхові знання з тем теоретичного блоку під час захисту роботи. У роботі наявні грубі фактичні, теоретичні та стилістичні помилки.

Критерії оцінювання самостійної роботи студента

Максимальна кількість балів за завдання для самостійної роботи з кожної теми практичного заняття – **4 бали**.

4 б. ставиться у випадку, коли студент повністю і якісно виконав всі завдання для самостійної роботи. Демонструє досконале знання та розуміння теоретичного матеріалу тем курсу дисципліни, що виноситься на самостійне опрацювання. Вільно оперує різноманітними класифікаціями, підходами тощо. Наявні посилання на декілька джерел інформації. Відповідь на поставлені запитання повна, насичена глибокими та розгорнутими судженнями, прикладами, висновками. Виклад матеріалу має логічний, доказовий і послідовний характер. Студент володіє вміннями аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати. Аналізує різні підходи до трактування тієї чи іншої проблеми. Вільно висловлює свою позицію з проблемних питань дисципліни та аргументує її. Демонструє творчий підхід до виконання завдань. Володіє вміннями застосовувати теоретичні знання на практиці не тільки в знайомих, але й в нових ситуаціях. Володіє високою грамотністю викладу матеріалу, культурою мовлення. У відповіді відсутні орфографічні, граматичні, стилістичні чи мовленнєві помилки.

3 б. ставиться, коли студент виконав всі завдання для самостійної роботи, при цьому 2/3 завдань виконано якісно. Відповідь майже повна, має усвідомлений та достатньо розгорнутий характер. Виклад матеріалу структурований, логічний, але дещо порушена послідовність викладу. Студент володіє вміннями аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати. Але у відповіді недостатня доказова база, мало прикладів, нечітко прослідковується зв'язок теорії з практикою. При відповіді на проблемні питання студент висловлює свою позицію, але недостатньо її аргументує. Вільно оперує знаннями, застосовує їх в знайомій та новій ситуації. Присутні окремі стилістичні помилки.

2 б. ставиться, коли студент якісно виконав 1/2 завдань. Демонструє вкрай поверхові знання з тем, винесених на самостійне опрацювання і неспроможний відтворити інформацію в повному обсязі. Оперує лише окремими фразами. Студент відтворює лише окремі фрагменти матеріалу, називає розрізнені факти. Відповідь занадто лаконічна та має вигляд окремих висловлювань, не пов'язаних між собою. Студент не володіє вміннями застосовувати теоретичні знання на практиці, не наводить приклади тощо. У відповіді наявні грубі фактичні, теоретичні та стилістичні помилки.

1 б. ставиться, коли студент виконав лише 1/4 завдань та демонструє має вкрай поверхові знання з тем, винесених на самостійне опрацювання і неспроможний відтворити інформацію в повному обсязі. Оперує лише окремими фразами. Відповідь занадто лаконічна та має вигляд окремих висловлювань, не пов'язаних між собою. Студент не наводить приклади тощо. У відповіді наявні грубі фактичні, теоретичні та стилістичні помилки.

Критерії оцінювання рефератів

При оцінюванні реферату враховуються:

- ступінь розкриття теми;
- рівень науковості та доступності тексту реферату;
- вміння працювати з науковою літературою, систематизувати та структурувати матеріал;
- наявність авторської позиції, самостійність оцінок і суджень;
- використання при підготовці реферату декількох джерел інформації;
- дотримання вимог до оформлення реферату (наявність титульної сторінки, плану, вступу; правильність оформлення посилання на використані джерела; список використаних джерел; оцінка грамотності та культури викладу; дотримання вимог до обсягу реферату тощо);
- вільне володіння матеріалом реферату при захисті.

Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за реферат – **5 балів**.

5 балів ставиться, коли виконані всі вимоги до написання реферату: позначена проблема і обґрунтована її актуальність, зроблено короткий аналіз різних точок зору на дану проблему і логічно викладена власна позиція, сформульовані висновки, тема розкрита повністю, витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення.

4 бали ставиться, коли основні вимоги до реферату виконані, але при цьому допущені незначні недоліки, не зовсім витриманий обсяг реферату, є недоліки в оформленні.

3 бали ставиться, коли основні вимоги до реферату виконані, але при цьому допущені значні недоліки, є значні неточності у викладі матеріалу; відсутня логіка викладу, не витриманий обсяг реферату; є недоліки в оформленні.

2 бали виставляється якщо є істотні відступи від вимог до реферування, тема висвітлена дуже поверхово або частково, відсутні висновки; не витриманий обсяг реферату; є серйозні недоліки в оформленні.

1 бал виставляється у випадку, коли тема реферату не розкрита, продемонстровано нерозуміння студентом проблеми; обсяг реферату занадто малий; не дотримано вимог до оформлення реферату.

Критерії оцінювання презентації

При оцінюванні комп'ютерної презентації враховуються:

- наявність титульного слайда, на якому зазначено назву доповіді/презентації та відомості про авторів;
- логічна послідовність слайдів;
- дотриманні вимог до тексту слайдів (наявністю заголовків, які висвітлюють основну ідею цього слайда; не більше ніж 6-8 рядків тексту на слайді, по 6-8 слів у рядку; текст повинен складатися з простих речень та коротких слів; розмір символів тексту має бути достатнім для розпізнавання з найвіддаленішого кутка аудиторії, рекомендований розмір символів не менше ніж 24 пт.);
- дотримання вимог до графічних об'єктів на слайдах (кількість зображень повинна бути достатньою для ілюстрації змісту слайда або виступу, але не переобтяжувати сприйняття відомостей; варто вибирати такі зображення, на яких деталі добре розрізняються; на одному слайді мають бути зображення одного стилю (або фотографії, або мальовані зображення) тощо).
- дотримання вимог до оформлення презентації: слайди не повинні бути перенасичені текстом, а містити більше графічних, картографічних та ілюстративних матеріалів; усі слайди бажано оформлювати в одному стилі; у кольоровій гамі презентації рекомендується використовувати не більше ніж 2-3 кольори та 2-3 їх відтінки; для демонстрації презентації на великому екрані з використанням мультимедійного проектора колір тла слайдів має бути світлим; колір тексту має бути контрастним до кольору тла.

Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за презентацію – **5 балів**.

5 балів ставиться, коли виконані всі вимоги до змісту презентації, повною мірою розкрита тема, дотримана логіка викладу матеріалу, витриманий обсяг презентації, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення слайдів.

4 бали ставиться, коли основні вимоги до змісту презентації виконані, але при цьому допущені незначні недоліки, дещо порушена логіка викладу або не зовсім витриманий обсяг презентації, є недоліки в оформленні слайдів.

3 бали ставиться, коли основні вимоги до змісту презентації виконані, але при цьому допущені значні недоліки у викладі матеріалу; відсутня або порушена логіка викладу; не витриманий обсяг презентації або матеріалу у слайдах; є недоліки в оформленні слайдів.

2 бали виставляється якщо є істотні відступи від вимог до презентації, тема висвітлена дуже поверхово або частково; відсутня логіка викладу, відсутні висновки; не витриманий обсяг реферату; є серйозні недоліки в оформленні слайдів.

1 бал виставляється у випадку, коли тема презентації не розкрита, продемонстровано нерозуміння студентом проблеми; обсяг презентації занадто малий; не дотримано вимог до оформлення слайдів.

Підсумковий (семестровий) контроль

З дисципліни «Геоглобалістика» передбачена така форма підсумкового контролю як залік. Першим етапом семестрового контролю є визначення підсумкової семестрової модульної оцінки як суми підсумкових модульних оцінок, отриманих за результатами засвоєння всіх модулів.

Підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів поточного, модульного контролю та відповідає підсумковій семестровій модульній оцінці. Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру.

Усім студентам, які повністю виконали навчальний план і позитивно атестовані з цієї дисципліни за КМСОНП (набрали не менше 60 % від 100 балів), сумарний результат семестрового контролю в балах та дворівневою шкалою «зараховано», «не зараховано» та за шкалою ECTS заноситься у Відомість обліку успішності (форма № Н-5.03), Індивідуальний навчальний план студента (форма № Н-2.02), Залікову книжку студента (форма № Н-2.03). У випадку отримання менше 60 балів (FX в ECTS) за результатами семестрового контролю, студент обов'язково здійснює перекладання для ліквідації академзаборгованості.

4.8. Перелік програмових питань для самоконтролю:

1. Глобалістика як новий науковий напрям. Предмет, об'єкт, мета та завдання дослідження в геоглобалістики.
2. Основні поняття теорії глобалізації – гегемонізм, експансія, інтеграція, інтернаціоналізація, інновації, космополітизм, локалізація, новий світовий порядок, транснаціональні корпорації та ін.

3. Основні теоретико-методологічні школи глобалістики.
4. Передумови формування глобалістики. Історія розвитку глобалістики. Історичний нарис проблем минулого. Глобальний еволюціонізм. Проблеми які людство вирішило та які не були вирішені. Умови формування глобалістики.
5. Основні концепції глобалістики.
6. Римський клуб: історія створення, мета, завдання, досягнення.
7. Становлення та розвиток глобалістики в Україні.
8. Глобалізація як провідна тенденція розвитку сучасного світу. Причини та фактори глобалізації.
9. Напрямки та форми глобалізації. Аспекти глобалізації: політичний, економічний, культурний, екологічний.
10. Основні підходи до дослідження глобалізаційних процесів, їх сутність та характеристика.
11. Тенденції глобалізації.
12. Позитивні та негативні риси глобалізації.
13. Глобалізм та антиглобалізм. Протириччя глобалізації на сучасному етапі розвитку суспільства та їх вирішення. Україна в процесі глобальних трансформаційних змін і перетворень.
14. Історія становлення глобалізаційних процесів. Протоглобалізація та її особливості. Історичні напрямки глобалізації – орієнталізація та вестернізація.
15. Зародження глобальної спільноти. «Осьовий час» К. Ясперса. Формування глобальної спільноти.
16. Хвилі новітнього етапу розвитку глобалізації. Великі переділи світу. Інформатизація та розвиток глобального інформаційного простору.
17. Основні глобальні проблеми сучасності. Демографічна проблема. Продовольча проблема.
18. Ресурсні проблеми. Енергетична криза людства та шляхи її вирішення. Використання альтернативних джерел енергії.
19. Глобальні екологічні проблеми. Причини екологічної кризи. Екологічна криза. Екологічна безпека. Географія екологічно нестійких регіонів світу. Проблема збереження озонового шару. Проблема глобального потепління.
20. Проблема прісної води. Проблема опустелювання. Проблеми раціонального освоєння Світового океану й космічного простору.
21. Проблема воєн і тероризму як рушійної сили екологічних катастроф.
22. Головні екологічні проблеми України.
23. Шляхи розв'язання глобальних екологічних проблем. Сучасні концепції вирішення глобальних проблем. Міжнародні організації та їх роль у вирішенні глобальних проблем.
24. Культурно-цивілізаційні аспекти глобалізації. Культура. Цивілізація. Систематика цивілізацій. Культурно-цивілізаційні грані глобалізації. 3
25. Розмаїття культур і глобальна контркультура. Стратегії культурно-цивілізаційного розвитку в умовах глобалізації.
26. Глобалізація культури і культура глобалізації. Мультикультуралізм. Полілог культур. Основні рушійні сили культурної глобалізації.
27. Світова культура. Культурні артефакти. Принципи культурної політики в епоху глобалізації. Культурний релятивізм. Ціннісний плюралізм. Ксенофобія. Упередження та стереотипи. Крос-культурні комунікації. Теорія “зіткнення цивілізацій” С. Гантінгтона. Цивілізаційні конфлікти.
28. Виникнення глобальної політики. Глобалізація мілітарної системи. Уявлення про уніполярний світ. “Новий світовий порядок”. Теорії сучасного світовлаштування.
29. Геополітичні макрорегіони світу. Геополітичні регіони. Геополітичні субрегіони. Полюси і центри сили у світі.
30. Держави світу. Поняття, джерела та рушійні сили політичної глобалізації. Новий зміст державного суверенітету в умовах глобалізації. Зміна функцій державних кордонів.
31. Геополітика і Світовий океан. Міжнародні території. Міжнародні протоки та канали.
32. Сутність економічної глобалізації. Чинники розвитку глобалізації економіки. Елементи економічної глобалізації. Риси економічної глобалізації.
33. Формування та розвиток світового економічного простору. Світове господарство сучасності. Економічна експансія.
34. Поняття, сутність та характеристика парадигми розвитку світової економіки.
35. Глобальна економіка. Реальна та віртуальна економіка.
36. Роль ТНК в глобальній економіці.
37. Глобальні ланцюги доданої вартості.
38. Глобалізація бізнесу: національні впливи. ТНК і функціонування національної економіки.
39. Історичні форми глобальної міграції. Виникнення масової міграції. Азійські типи міграції.

- Регіональні міграції та ранні етапи індустріалізації.
40. Сучасні форми міграцій. Стратифікація міграційних потоків. Участь націй-держав у міграційних процесів. Проблема біженців в сучасному світі. Основні потоки біженців. Шляхи вирішення проблеми біженців.
  41. Сутність глобалізації освіти: поняття та прояви. Світові проблеми та тенденції у галузі освіти. Інтенсифікація інноваційних процесів в освіті. Вища освіта на тлі глобалізації. Болонський процес та європейський освітній і науковий простір.
  42. Глобальний вимір науково-технічного прогресу. Інтелектуальна міграція.
  43. Антиглобалізм. Антиамериканізм. Антиглобалістські організації.
  44. Альтернативізм. Ідеологія альтерглобалізму. Структура альтерглобалізму. Досвід міжнародного альтерглобалістського руху.

4.9. Схема нарахування балів, які отримують студенти

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальне завдання								Сума
Розділ 1			Розділ 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	100
8	8	14	14	14	14	14	14	

T1, T2 ... T15 – теми розділів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73	задовільно	
60-63		
35-59	незадовільно	незараховано
1-34	незадовільно	незараховано

5. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

5.1. Рекомендована література

Основна

1. Бойко О. П. Глобалістика : навч. посіб. Суми : СумДУ, 2018. 79 с.
2. Власов В. І. Глобалістика : історія, теорія у 2 т. Т.1 : Історичні аспекти науки глобалістики : монографія. Вінниця : ТОВ "Нілан-ЛТД", 2012. 570 с.
3. Власов В. І. Глобалістика і глобалізація : терміни і поняття (короткий словник). URL: http://inb.dnsgb.com.ua/2010-4/10_vlasov.pdf.
4. Внучко С. М. Політична глобалістика : навч. посіб. К. : ВПЦ «Київський університет», 2017. 383 с.
5. Глобальна економіка: Навчальний посібник / Н.М. Вдовенко, Л.В. Богач, В.Л. Гераймович, К.С. Кваша, М.М. Павленко. – К. : НУБіП України, 2017. – 319 с.
6. Глобальні виклики сучасності: суспільно-географічний вимір: монографія/ за ред. В.К.Кіптенко, Б.П.Яценка. К.: ВПЦ «Київський університет», 2012. 255 с.
7. Гузенко І. Ю. Глобальна економіка. навч. посіб. ; М-во освіти і науки Г 54 України, Нац. техн. ун-т. Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2023. – 168 с.
8. Дзьоба О. Г., Яцюк О. С. Глобальна економіка: Навч. посібник. ІваноФранківськ : ІФНТУНГ, 2015. 130 с.

9. Книш М. М., Котик Л. І. Глобальні проблеми людства : навч. посібник. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2015. 330 с.
10. Книш М., Котик Л. Політико-географічна глобалістика : навч. посіб. Львів : Львівський нац. ун-т ім. І. Франка, 2014. 484 с.
11. Липов В. В. Глобальна економіка : навчальний посібник : у 2-х частинах. Частина 1. Теоретичні засади глобальних досліджень. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 228 с. URL: <http://www.repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/18469/1/2017-Липов%20В%20В.pdf>.
12. Лукашевич В. М. Глобалістика : навч. посібник. [2-ге вид., доп. і перероб.]. Львів : Новий Світ-2000, 2010. 440 с.
13. Радзівська С. О. Глобальна економіка. Курс лекцій. К. : «СІК ГРУП УКРАЇНА», 2015. 344 с. URL: http://lib-net.com/book/106_Globalna_ekonomika.html.

Допоміжна

1. Бауман, З. Глобалізація. Наслідки для людини і суспільства / Зигмунт Бауман ; [пер. з англ. І. Андрущенко ; за наук. ред. М. Винницького]. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – 109 с.
2. Брич В.Я., Охота В.І. Міжнародна конкурентоспроможність країн в умовах глобалізації: Монографія. — Тернопіль: Тернопільський національний економічний університет, 2019. — 211 с.
3. Васильєв Г. Ю. Глобалістика як наука та навчальна дисципліна. URL: http://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/3546/1/Vasilev_Vasileva_172.pdf.
4. Гелд Д. Глобальні трансформації. Політика, економіка, культура / [Девід Гелд, Ентоні МакГрю, Девід Голдблатт та ін.] ; пер. з англ. В. Курганського та В. Сікори. – К.: Фенікс, 2003. – 584 с.
5. Гелд Д., Мак-Грю Е. Глобалізація – анти глобалізація. / Пер. з англ. І. Андрущенко. К. : К. І. С., 2004. 189 с.
6. Глобалізація і безпека розвитку : монографія / О. Г. Білорус, Д. Г. Лук'яненко [та ін.]. К. : КНЕУ, 2001. 733 с.
7. Книш М., Котик Л. Становлення глобалістики як науки / Львівська суспільно-географічна школа: матеріали конференції 24 червня 2021 року. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2015. С. 343-356.
8. Коваленко Ю. М. Фінансова глобалістика: теоретико-методологічні засади. Ефективна економіка. 2015. № 2.
9. Любіцева О. О. Глобалізація світового господарства: геопросторовий вимір : монографія. К. : КНУ ім. Т. Шевченка, 2010. 160 с.
10. **Маслова Н. М.**, Мунтян П. П. Сепаратизм в сучасному світі: суть, причини та регіональні різновиди // Н. М. Маслова, П. П. Мунтян // Матеріали обласної науково-практичної конференції «Стратегії інноваційного розвитку природничих дисциплін: досвід, проблеми та перспективи» (м. Кропивницький, 22 березня 2018 р.) // Збірник наукових праць. – Кропивницький. – ЦДПУ, 2018. – С. 218-227
11. Мочерний С.В. Світове господарство в умовах глобалізації: Монографія/ С.В. Мочерний, Я.С. Ларіна, С.В. Фомішин. К.: Ніка-Центр, 2006.200 с.
12. Новий світовий економічний порядок та глобальні виклики для України: Монографія/ Булатов О.В., Козак Ю.Г., Козюк В.В. та ін. — Тернопіль: Економічна думка, 2014. — 504 с
13. Рокоча В. В., Одягайло Б. М., Терехов В. І. Геоелементарна економіка та глобальні стратегії українського бізнесу (антикризовий аспект): навчальний посібник. К. : Університет економіки та права «КРОК», 2017. 352 с. URL: http://library.krok.edu.ua/media/library/category/navchalniposibniki/rokocha_0001.pdf.
14. Поліщук І. Глобалізація як провідна тенденція розвитку сучасних міжнародних відносин. Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії. 2023. № 1 (15). С. 195–203.
15. Прушківська Е.В., Шевченко Ю.О. Сутність глобалізації та її особливості в посткризовий період. . Вісник Запорізького національного університету: зб. наук. пр. 2012. № 3 (15). URL: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/natural/vznu/eco/2012_3/131-140.pdf.
16. Світове господарство в умовах глобалізації: Монографія / Кол. Авт.; за ред. Я.Б.Олійника, Б.П.Яценка, В.К.Бабарицької. К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2004. 145 с.
17. Світове господарство в умовах глобалізації: Монографія / Кол. Авт.; за ред.Я.Б.Олійника, Б.П.Яценка, В.К.Бабарицької. К.: Видавничо-поліграфічний центр«Київський університет», 2004. 145 с.
18. Суліма Є. М. Глобалістика : підручник / Є. М. Суліма, М. А. Шепелев. К. : Вища школа, 2010. 544 с.
19. Global Terrorism Index 2022 : веб-сайт. URL: <https://www.visionofhumanity.org/wpcontent/uploads/2022/03/GTI-2022-web-09062022.pdf> 39. Poppyfield : веб-сайт. URL: <http://poppyfield.org/>
20. Modood T. Multiculturalism: A Civic Idea / T. Modood. – Polity, 2007.

21. Wallerstein I. The Modern World System I / I. Wallerstein. – London, UK: University of California Press, 2011.
22. Wallerstein I. The Modern World System III / I. Wallerstein. – London, UK: University of California Press, 2011.
23. Wars since 1900 : веб-сайт. URL: http://www.war-memorial.net/wars_all.asp?q=3

5.2. Методичне забезпечення

1. Силабус з дисципліни «Геоглобалістика».
2. Тексти лекцій (в електронному варіанті).
3. Методичні розробки практичних занять (в електронному та паперовому варіанті)
4. Матеріали в навчальному класі «Геоглобалістика» на освітній платформі Google Classroom

5.3. Інформаційні ресурси

1. Conflict Barometer : веб-сайт. URL: <http://hiik.de/konfliktbarometer/bisherige-ausgaben/>
2. EU action against climate change. EU Leading global action to 2020 and beyond. European Commission. URL: <http://ec.europa.eu/publications/booklets/move/70/en.pdf>
3. Global Peace Index Report, 2019. URL: <http://visionofhumanity.org/app/uploads/2019/06/GPI-2019-web003.pdf>
4. Human Development Reports, 2019 [Electronic resource]. — Mode of access : <http://hdr.undp.org/en/content/human-development-report-2019>.
5. Institute for Economics and Peace. URL: <http://economicsandpeace.org>
6. The Club of Rome. URL: <http://www.clubofrome.org>.
7. The Millennium Project : Global Futures Studies & Research. URL: <http://www.millenniumproject.org/millennium/overview.html>. <http://www.iawwai.com/ProblemsOfThisWorld.htm>.

6. ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Політика щодо академічної доброчесності формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», з урахуванням норм Положення «Про академічну свободу та академічну доброчесність в Центральноросійському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка» (затверджене вченою радою, протокол №2 від 30.09.2019; №10 від 07.02.2022).

Примітки:

1. Робоча програма навчальної дисципліни є нормативним документом закладу вищої освіти і містить виклад конкретного змісту навчальної дисципліни, послідовність, організаційні форми її вивчення та їх обсяг, визначає форми та засоби поточного і підсумкового контролю.

2. Розробляється викладачем. Робоча програма навчальної дисципліни розглядається на засіданні кафедри і затверджується завідувачем кафедри.